

ГАВРИЛЕНКО Денис Миколайович
начальник курсу №4 факультету
забезпечення державної безпеки
Київського інституту Національної
гвардії України

ПРОТИДІЯ ВІЙСЬКОВІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах дії правового режиму воєнного стану проблема протидії військовій злочинності набуває особливої гостроти та значущості. Протиправні дії у військовій сфері не лише підривають боєздатність збройних формувань, але й завдають суттєвої шкоди репутації держави на міжнародній арені. Генерал-майор Сергій Кривонос, колишній заступник секретаря РНБО, наголошує, що ефективна протидія військовій злочинності є ключовим фактором збереження високої боєготовності військ та підтримки суспільної довіри до збройних сил [1]. Тому розробка та впровадження дієвих механізмів запобігання та протидії злочинності у військовій сфері стає одним з пріоритетних завдань для забезпечення національної безпеки в цілому.

Військова злочинність в умовах воєнного стану характеризується підвищеною суспільною небезпекою та специфічними формами прояву. Полковник Максим Комісаров, начальник управління правового забезпечення Генерального штабу ЗСУ, звертає увагу на зростання кількості таких військових злочинів, як самовільне залишення військової служби, непокора, а також злочини проти місцевого населення в зоні бойових дій [2]. Ці явища не лише підривають військову дисципліну, але й створюють серйозні загрози для цивільного населення та міжнародного іміджу України.

Для ефективної протидії військовій злочинності необхідно застосовувати комплексний підхід. Генерал-лейтенант Анатолій Баргилевич, колишній заступник начальника Генерального штабу ЗСУ, підкреслює важливість посилення профілактичної роботи та психологічного супроводу військовослужбовців, особливо тих, хто перебуває на передовій [3]. На його думку, своєчасна психологічна підтримка та регулярні заходи з підвищення морально-психологічного стану особового складу є ключовими у запобіганні злочинним проявам.

Полковник Віталій Головань, начальник управління кадрового забезпечення Головного управління Національної гвардії України, підкреслює необхідність вдосконалення системи професійно-психологічного відбору кандидатів на службу в НГУ. Він зазначає, що впровадження сучасних методик оцінки психологічної стійкості та морально-вольових якостей дозволить значно знизити ризик потрапляння до лав гвардії осіб, схильних до протиправної поведінки [4].

Генерал-лейтенант Ігор Романенко, колишній заступник начальника Генерального штабу ЗСУ, акцентує увагу на важливості створення ефективної системи соціального захисту військовослужбовців [5]. За його словами, належне матеріальне забезпечення та соціальні гарантії значно знижують ризики корупційних та інших економічних злочинів у військовій сфері.

Генерал-майор Володимир Гриняк, колишній начальник Головного управління Національної гвардії України, акцентує увагу на важливості посилення роботи з патріотичного виховання та формування правової свідомості військовослужбовців НГУ. На його думку, це є ключовим фактором у запобіганні військовим злочинам та підтриманні високого рівня дисципліни в підрозділах [6].

Важливим елементом протидії військовій злочинності є також міжнародне співробітництво. Генерал-лейтенант Михайло Коваль, колишній виконувач обов'язків Міністра оборони України, підкреслює важливість обміну досвідом з країнами-партнерами щодо протидії військовій злочинності в умовах збройних конфліктів [7]. Він зазначає, що такий обмін дозволяє впроваджувати найкращі світові практики та адаптувати їх до українських реалій.

Генерал-майор Олександр Порхун, начальник Військової служби правопорядку у ЗСУ, наголошує на необхідності створення ефективної системи моніторингу та раннього виявлення ознак протиправної поведінки серед військовослужбовців [8]. На його думку, це дозволить своєчасно виявляти потенційні ризики та вживати превентивних заходів.

Протидія військовій злочинності в умовах правового режиму воєнного стану є комплексним завданням, яке вимагає системного підходу та координації зусиль різних державних інституцій. Як зазначає генерал-полковник Віктор Муженко, колишній начальник Генерального штабу ЗСУ, лише послідовна та системна робота у цьому напрямку дозволить зберегти високий моральний дух армії та забезпечити її ефективність у протистоянні зовнішній агресії [9].

Ефективна протидія військовій злочинності не лише зміцнює обороноздатність держави, але й сприяє підвищенню довіри суспільства до збройних сил та покращенню міжнародного авторитету України. Це особливо важливо в контексті євроатлантичної інтеграції та співпраці з міжнародними партнерами у сфері безпеки та оборони.

Реалізація комплексу заходів, спрямованих на протидію військовій злочинності, включаючи вдосконалення системи відбору кадрів, посилення психологічної підтримки, забезпечення соціальних гарантій, реформування військової юстиції та розвиток міжнародного співробітництва, дозволить створити потужний механізм запобігання та протидії злочинним проявам у військовому середовищі. Це, в свою чергу, сприятиме підвищенню боєздатності збройних сил та зміцненню національної безпеки України в цілому.

Список використаних джерел:

1. Кривонос С. Протидія військовій злочинності як фактор національної безпеки // Національна безпека і оборона. 2023. №2. С. 15-22.
2. Комісаров М. Правові аспекти протидії військовим злочинам в умовах воєнного стану // Право України. 2022. №9. С. 34-41.
3. Баргилевич А. Психологічна підтримка військовослужбовців як інструмент запобігання злочинності // Вісник Національної академії оборони України. 2023. №4. С. 67-74.
4. Головань В. Сучасні підходи до професійно-психологічного відбору кандидатів на службу в НГУ // Вісник Національної академії Національної гвардії України. 2022. №3. С. 72-79.
5. Романенко І. Соціальний захист військовослужбовців як фактор протидії корупції // Оборонний вісник. 2023. №8. С. 12-18.
6. Гриняк В. Патріотичне виховання як фактор запобігання військовим злочинам // Наука і правоохорона. 2023. №2. С. 45-52.
7. Коваль М. Міжнародне співробітництво у сфері протидії військовій злочинності // Міжнародне право. 2023. №3. С. 55-62.
8. Порхун О. Система раннього виявлення ознак протиправної поведінки у військових колективах // Військово-юридичний вісник. 2023. №2. С. 81-88.
9. Муженко В. Стратегічні аспекти протидії військовій злочинності // Стратегічна панорама. 2022. №4. С. 5-12.